

35 képleírás

a 2025.04.12-i budapesti

Rerich kiállítás anyagából

Készítette: Kassay Mónika

és Andrej Pernisch

Utazás Shambhalába, 1933

...Vannak figyelemre méltó könyvek. Mint például Tashi Láma egyik könyve a szent *Shambhalában* tett látogatásáról. Vannak szimbolikus példabeszédek gyűjteményei és egy értekezés a lélekvandorlásról. Ezeket nem fordították le. A Shambhalából hazahozott tanítások európai tudósok műveiben is megtalálhatók...” N.K.Rerich, Altaj – Himalája

...Ha Ázsia legszentebb szava elhangzik: „*Shambhala*”, talán közömbösek maradnak. Ha ugyanezt a szót szanszkritul ejtik ki: „*Kalapa*”, szintén hallgatni fogsz. Ha még Shambhala nagy uralkodójának, *Rigden-Djapónak* a nevét is kiejtik, még Ázsia e mennydörgő neve sem fog megérinteni benneteket. De ez nem a te hibád. A Shambhaláról szóló beszámolók széles körben elszórtan találhatók az irodalomban. Nyugaton egyetlen könyv sincs, amely Ázsia eme sarokkövének szentelné magát.

... Ha azt akarod, hogy Ázsiában szívesen látott vendégnek tekintsenek, a legszentebb szavakkal kell köszöntened vendéglátóidat. Meg kell mutatnotok, hogy ezek a kifejezések nem üres hangzások számotokra, hogy értékelitek őket, és be tudjátok vinni őket az evolúció megértésébe...

„... A láma hozzátette: „Valóban, ősi próféciaik teljesülnek be. Eljött a *Shambhala* ideje. Az ősi időkben megjósolták, hogy sok meghökkentő esemény fog bekövetkezni a Shambhala kora előtt. Kegyetlen háborúk pusztítanak sok országban. Sok hatalom összeomlik. Földalatti tűz fogja megrázni a földet. És Panchen Rinpoche el fogja hagyni Tibetet. Valóban, a Shambhala ideje már eljött. Egy nagy háború pusztított a földeken. Sok királyság elpusztult. A japán földrengés elpusztította a templomokat ...”...Egy emlékezetes esetet tapasztaltunk Guma városának közelében. Délután négyen indultunk el autóval egy hegyi úton. A sofőrünk hirtelen lelassított. Egy szűk helyen egy hordágyat láttunk, amelyet négy szürke ruhás férfi vitt. A hordágyon egy láma ült, hosszú fekete hajjal és fekete szakállal, ami szokatlan a lámáknál. A fején koronát viselt, és vörös és sárga ruhája szokatlanul tiszta volt.

A hordárok mellénk léptek, és a láma többször mosolyogva biccentett a fejével. Továbbstáztunk, és sokáig emlékeztünk a gyönyörű lámára. Később megpróbáltunk találkozni vele. De milyen nagy volt a meglepetésünk, amikor a helyi lámák közölték velünk, hogy ilyen láma nincs az egész környéken. Csak a Dalai Lámát, a Tashi Lámát és a magas rangú elhunytakat viszik hasonló hordágyon. A koronát csak a templomban viselik. Erre mi suttogva válaszoltunk: „*Biztosan láttuk a sambhalai lámát*”.

... „A kiolthatatlan fény ragyog. A tudás szépsége, a kultúra nevében a Kelet és Nyugat közötti fal eltűnt. Ha a kultúra értékeinek nevében össze tudunk jönni, az már olyan nagy boldogság, ami nemrég még nem volt lehetséges. Ha sajátos megnyilvánulásokban, ha a lélek zűrzavarában is, de dobogjon az emberi szív a kultúra nevében, amelyben az emberiség minden alkotó teljesítménye összeér. A helyes irányban gondolkodni azt jelenti, hogy máris a győzelem útjára léptünk.

Ázsia mélységeiből felhangzik a szent hívás csengő húrja: „*Kalagia!*”. Ez azt jelenti: „*Gyertek Shambhalába!*” - N.K.Rerich, Ázsia szíve.

Utazás a Kailás felé, 1932

A Kailas a Himalája egyik csúcsa, 6724 méter magas. A festmény a Himalája-sorozathoz tartozik, és egy New York-i múzeumban található. A vászon az istenek szent hegyét, a Kailást, vagyis a legendás Meru hegyet ábrázolja. A görög mítoszok szerint az istenek hegyén álló Gaia Kybelé elfordítja a világ tengelyét. A hinduk számára a Himalája magaslatai és különösen a Kailás hegy az istenek székhelye volt. A remeték a Kailás melletti hófödte hegyekre mutatnak rá, mint az istenek lakhelyére, akik fáradhatatlanul figyelnek és irányítják az emberiség szellemi fejlődését.

... „A Kailás felé vezető út még előttünk áll. Itt fekszik a Tibeti könyvben felsorolt 15 csoda egyike, a *Haranghegy*. Éles gerinceken mászunk fel a csúcsára. Az utolsó borókabokor fölött áll, a fennsík minden sárga és fehér ránca fölött. Itt járt Padma Sambhava, amint arról az ősi Gandola kolostor tanúskodik. Itt találhatóak a Milarepa barlangjai. És nem is egy, hanem sok, a remete nevével megvilágítva, aki hajnal előtt a Dévák hangját hallgatta. Itt találhatóak Gautama Rishi spirituális erődítményei is. A Pahari Baba közelében írt legendák is a közelben keletkeztek. Sok Rishis járt itt. És aki a *Harang* nevet adta a hegynek, az is harangot gondolt mindenki számára, mindenki segítségére, az Általános Boldogságra! Itt éltek a Rishik az Általános Jóért! Amikor a Rishik a hegyi utakon találkoznak, nem kérdezik egymástól: Honnan jöttök? Keletről, nyugatról, délről, északról? Egy dolog világos - a Jóért és a Jóból. És a nemes, nemesített, lángoló szív tudja, hogy hol van és miben Jó...”

N. K. Rerich. Tündérmesék. Rishi

Cintamani 1935-36

N. K. Rerich ábrázolásában különleges helyet foglal el a csodakő, amely a legmagasabb bölcsesség megtestesítője. Ezt a követ számos kultúra ismeri. A buddhizmusban „Chintamani”-nak - az *Elme Drágakövének* - nevezik, és azokat a szellemi kincseket szimbolizálja, amelyeket egy megvilágosodott elme birtokolhat. (Az Orion ajándéka - A világ kincseinek legendája / Kelet kozmikus legendái).

A buddhista ikonográfiában a Cintamani egyike a buddhista törvények védőszentjének, Csakravartin királynak (*szanszkritul: „Aki az Igazságos Kormányzás Kerekét forgatja”*) hét szimbólumának; az ikon-tangkákból egy fehér vagy halványszürke ló hátán ábrázolják. A Chintamani ilyen ábrázolása található a híres „Shambhala” thangkán (zászló), amelyet a Rerichék 1924-1928 között vittek végig a közép-ázsiai expedíció útvonalán. A fehér lovat a Chintamanival a hátán tibeti imázszlók százain és ezrein ábrázolják, amelyek a Himalája veszélyes hágói felett szállnak - ez a ló siet az útkeresők segítségére.

... „A szakadék szélén, a hegyi patak mellett, az esti ködben egy ló körvonalai tűnnek fel” - írta N. K. Rerich. „A lovas nem látható. A nyeregben valami szokatlanul csillog. Talán egy karavánból eltévedt ló? Vagy talán ledobta magáról a lovast, amikor az átugrott a szakadékon? Talán ez a ló, mint legyengült, az úton maradt, és most, hogy kipihente magát, a gazdáját keresi? Mindezt az elme gondolja, de a szívnek valami más jut eszébe. A szív emlékszik arra, hogy a Nagy Sámhalából, a szent hegyek magaslatáról az ítélet óráján egy magányos ló száll alá, és a nyergében lovas helyett a Világ Kincse - Norbu Rimpocse - Chintamani - a Csodakő - a Világ Megváltója ragyog. Még nem jött el ez az idő? A magányos ló már elhozta nekünk a Világ Kincsét?”... (N.K.Rerich A sivatag fénye // N.K.Rerich A Fény Citadellája. Szent Őrség).

... „A festményen, amelyet N. K. Rerich a hajnal sugaraiban lángoló sziklákról leereszkedő fehér ló a hátán három aranylánggal ölelt kör jelképét viseli. Ez az embléma, amelyet Rerich a Béke zászlajának választott, az emberiség egyik legrégebbi szimbóluma, és már a neolitikum óta ismert. Ez az embléma számos kultúrában megtalálható; számos filozófiai rendszerben különleges jelentése van: a kereszténységben a *Szentháromság*, a buddhizmusban pedig a *Triratna*, azaz *Buddha*, *tanításai* és *közössége*...”

N. K. Rerich a következőképpen ír róla: „A Chintamani, India legrégebbi felfogása a világ boldogságáról, tartalmazza ezt a karaktert. A kínai Mennyei Templomban ugyanezt az ábrázolást találjuk. A tibeti „*Három ékszer*” ugyanerről szól. A híres Memling-festményen ugyanez az embléma jól látható Krisztus mellkasán. A strasbourgi Madonna festményén is megtalálható. Ugyanez az embléma szerepel a keresztes lovagok pajzsán és a templomos lovagok címerén is. A gurdák, a híres kaukázusi pengék ugyanezt az emblémát viselik. Nem ismerjük-e fel a filozófiai szimbólumokon is? Ott van Geser kán és Rigden-Djapo ábrázolásain. Tamerlán Tamga tamgáján is ott van. A pápai címerben is szerepelt. Ősi spanyol festményeken és Tiziano egyik festményén is szerepel. Rajta van a Bariban található ősi Szent Miklós ikonon is. Ugyanez a címer szerepel a tiszteletreméltó Sergius (radonyezsi) ősi képén is. Ugyanez található a Szentháromságot ábrázoló festményeken is. Ugyanez található Szamarkand címerén is. Ez az embléma Etiópiában és a kopt régiségeken is megtalálható. Hasonlóképpen Mongóliában sziklákon. Tibeti

gyűrűkön is megtalálható. A himalájai hágókon a szerencse lova ugyanezt a lángokban izzó emblémát viseli. Ugyanez található a mellszíjakon Lahulban, Ladakhban és a Himalája összes fennsíkján. A buddhista zászlókon is szerepel. Ha mélyen a neolitikumba megyünk, ugyanezt az emblémát találjuk a kerámiadíszeken.” (N.K.Rerich, A világ zászlói)

A magasban (Tumo), 1936

„...Láthatunk egy lámát, amint „tu-mo”-t használ a hó és a gleccserek csúcsai közötti hőelosztásra....”

N. Rerich. A tüzes citadella, Rishi

„...Azok, akik elsajátították a „tu-mo” tanítását, a zárándokok szerint órákig képesek ülni a csípős jeges szélben anélkül, hogy fáznának. Ellenkezőleg, kellemes melegséget éreznek, amely szétárad a testükben, és néha lángokat látnak körülöttük táncolni. A lámák meggyőztek arról, hogy egyes prédikátorok, akiknek az élete a legbüntelenebb volt, képesek a havat maguktól jelentős távolságra elolvasztani. Mielőtt egy szerzetes elérné ezt a „Tu-mo” fokozatot, egy tanító vezetésével tanfolyamot kell végeznie. Egy tanító segítségével nélkül a „Tu-mo” rendkívül veszélyesnek számít....”

J.N.Rerich

Fiat Rex (triptichon), 1931

... A Fiat Rex az a hely, ahol a hierarchiát tisztelő szellem bátorsága van! Hierarchia, 203

A „*Fiat Rex*”, (1931) című triptichon az emberiség egyik Nagy Tanítójának, az Élő Etika Tanításainak megalkotójának van szentelve.

A triptichon központi részén Vladyka - a Nagy Tanító Morya, a Shambhala Uralkodója - sugárzó Képmása látható. Ő küldte a Földre küldötteit - Elena Ivanovná és Nyikolaj Konsztantyinovics Rerichet, akik a Tanítótól balra és jobbra láthatóak. Mindkettőjüket múltbeli inkarnációik alakjában ábrázolják, így ábrázolva a múlt, a jelen és a jövő összefonódását, a Tanító-tanítvány kapcsolat egységes láncát, amely a múltból kanyarog, a jelenben fennáll, és a Fény lépcsőjén halad lefelé az Örökkévalóságba.

A Nagy Tanító Moryát csodálatos kék ragyogás veszi körül, rubinszínű szikrákkal, és a szentekhez hasonlóan a feje fölött arany aura van. A fejéből és a vállából ragyogó fénysugarak áradnak, amelyek arról a szokatlanul magas energetikai és szellemi szintről tanúskodnak, amely - ahogy Indiában mondják - a Mahátmához - a Nagy Lélekhez - tartozik.

A triptichon Uta és Ekkehard, a középkori Németországból származó alakok ábrázolásai a férfias és a női eredet egyensúlyának törvényét testesítik meg. Mindkét eredet arra hivatott, hogy kiegészítsék egymást, és megvalósítsák a számukra adott lehetőségeket az együttműködésben és a közös alkotásban. „*Az emberiség szellemének madara nem tud egy szárnyal repülni*”, mondta Vivekananda indiai filozófus. Ekkehard pajzsot és kardot tart a kezében, ami az aktív férfias eredet megnyilvánulását és a szellem vívmányainak védelmét jelképezi. Az Uta kezében tartott tűz a szellemi Tűz hordozójára és őrzőjére, Elena I. női sorsára utal. Rerich - a Tűz jóga hordozója és az Agni jóga tanításainak teljes megvalósulása az életben.

Az Ekkehard kezében lévő kard leengedve a béke szimbólumát - három kör - viseli. Uta kezében a tűz. A tudás tüzén keresztül békét hoztak a földre, megvédve azt. Alakjukat szent gyertyák formájában ábrázolják, fényes Fény glóriájában, amelyet a Tanítótól - Shambhala Uralkodójától - közvetítenek nekünk. A Fény Hírnökei a Tanítóval egy magasságban vannak ábrázolva - Isten előtt mindannyian egyenlőek. Uta azonban még egy kicsit magasabb, aminek nagy szimbolikus jelentősége van. A hegy meredek lépcsőfokai a Tudás fokozatait szimbolizálják. Ezeket a meredek lépcsőfokokat mindketten képesek voltak átalakítani a felemelkedés lépcsőjévé, amelyen ők maguk is magasan állnak, és segítenek az embereknek felmászni rajta.

E. I. Rerich írta: *"A Tanító Sugárzó Képmása vezet bennünket. Azáltal, hogy tisztán elképzeljük őt a tudatban, és rögzítjük a harmadik szemünkben, az akadályok következő és következő hulláma leküzdhető"*.

Életében N. K. Rerich életében a triptichon az indiai Naggarban lévő otthonukban volt, és soha nem állították ki. Rerich halála után, 1948 januárjában egy költözés során E. I. Rerich vitte el Naggarból, és vándorolt vele Delhiben, Khandalában és Kalimpongban való tartózkodása alatt. E. I. Rerich 1955 októberében bekövetkezett halála után fia, S. N. Rerich áthelyezte az indiai Bangalore melletti Tatguni házába.

A világ anyja, 1924

„A Világanya, a Madonna, Káli Anya, Boldog Dukkan, Ishtar, Guan-Yin, Miriam, Fehér Tara, Rajeshwari, Niuka - mindezek a boldogító képek, a Lélek ajándékai.... olyanok, mint az Egység szerencsehozó jelei. És mindegyikük a saját nyelvén, de mindenki számára érthetően azt mondta, hogy nem megosztani, hanem építeni kell. Mindegyik azt mondta, hogy eljött a *Világ Anyjának* ideje ”.

N. K. Rerich

„Már mondtam nektek, hogy a Világ Anyja elrejtje a Nevét. Már megmutattam nektek, hogyan rejtje el a Világ Anyja az Arcát. Már említettem Buddha és Krisztus Anyját. Természetesen most itt az ideje, hogy rámutassak, hogy Ő a Tanítók Anyja - nem egy szimbólum, hanem a Női princípium nagyszerű megnyilvánulása, amely Krisztus és Buddha spirituális Anyját képviseli. Az, aki tanította őket és küldte a hősiességre őket. A Világanya ősidők óta küldi hősiessé tettekre az embereket. Keze elszakíthatatlan szálal nyúlik végig az emberiség történelmében.

A Sínai-félszigeten az Ő Hangja hallatszott. Káli képét elfogadták; Lerakta Isis és Ishtar alapjait. Atlantisz után, amikor a szellem kultuszát csapás érte, a Világ Anyja új fonalat kezdett szőni, amely most felragyog...”.

Az élő etika tanításai, Megvilágosodás, 2-VIII-11.

...Ezt a kép-ikont N.K. Roerich festette a Nagy Tanító utasítására. A kép vázlatát és kompozícióját E. I. Rerich javasolta a következő álm alapján: *„Római-germán stílusú, elhagyatott paloták között állok. A felhőtlen türkizkék égbolton a távolban egy fehér felhő tűnt fel, amely közeledett és egy ragyogó fehér ruhába öltözött női alak alakját vette fel, amely káprázatos csillogással és kékes ezüsttel csillogott..... Hirtelen a ruha ezüstje sokszínű szikrákká oszlott szét, amelyek hirtelen újra összeálltak ezüstté és mágneses mozgások harmóniájává - egy irizáló spirálcsillaggá - a Dodekaéderré, amely rendkívüli szépségű volt, és szinte kört alkotott a káprázatos ezüstmezőn. A Fejet és az Arcot fátyol takarta, csak a hússzínű áll látszott ki. A fátyolon szivárványokkal díszített négyzetek rajzolatai...”.*

...Ezen a képen N. K. Rerich a Világanyát a Föld égi boltozatán, az élet örök folyójánál ábrázolta. Körülötte a csillagos térben a Csillagok - Tanítók alakjai láthatók két csillagkép formájában: Orion és a Nagy Medve, a feje fölött pedig a Tanító Buddha csillaga. A Kelet a következő himnusz szenteli a Világ Anyjának:

"Ő - Arcát elrejtve, Ő, Aki a távoli világok fonalát sodorta, a Kimondhatatlan császárnője, A Kifürkészhetetlen uralkodója, a Kimondhatatlan adományozó. Parancsodra a csend óceánja árnyékba borul, és a szelek láthatatlan jelek vonásait sodorják. És Ő, a Fátyolarc, egyedül emelkedik fel, hogy a Te jeleid ragyogásában figyeljen. És senki sem mászik fel a hegyre, senki sem látja a Dodekaéder ragyogását, az Ő Hatalmának jeleit. A Fény spiráljából a Sama csendben elrendelte a Jelet. Ő, a hősiességre elszántak Vezetője...!"

Visszajelzés

„...A Világ Anyja áll bolygónk Nagy Fényhierarchiájának élén. Fogadjátok el Őt, mint a Legfelsőbb Valóságot ... Ugyanígy az Univerzum Anyját vagy a megnyilvánult Kozmoszt is úgy képzelhetjük el, mint a Szentháromság egyik arcát. Vagyis nincs olyan vallás, kivéve a későbbi keresztény egyházat, amelyben a Női princípium ne szerepelne az Elsődlegesben. A gnosztikusok a Szentlelket tekintették a Női Eredetnek. Az ősi tanításokban az Atya, Anya és Fiú megnyilvánult Háromságát a legfelsőbb, örökké rejtett Okból való kisugárzásnak tekintik...”

E.I. Rerichnek írt leveléből, 1935. március 9.

Nagarjuna - A kígyóölő, 1925

Az ókori India híres gondolkodói és költői között az egyik első helyet méltán foglalja el Nagarjuna (*szanszkritul: „A Naga legyőzője”*), aki kiérdemelte a „Második Buddha” becenevet. Hatalmas írásos örökség szerzője és a mahájána, a Nagy Szekérút megalapítója. A mahájána túllépett a kolostori kolostorok határain, és széleskörű társadalmi és kulturális áramlat lett Hindusztán, Közép- és Kelet-Ázsia államaiban. A Szeretet és az együttérzés hatalmas ereje minden élet iránt meghatározta műveinek maradandó értékét.

A lámaista hagyomány szerint Nagarjuna körülbelül négy évszázaddal Buddha paranirvánája után, azaz az i. e. első században született, és hatszáz évig élt. Tevékenységének leghitelesebb időszaka a Kr. u. II. és III. századra tehető. A legendák elbeszélnek egy érdekes epizódot az életéből, amely arról szól, hogy a rettenthetetlen Nāgārjuna hogyan tanult bölcsességet a Nāgával, a kígyókirállyal folytatott beszélgetésekből.

A nagák az indiai mitológiában kígyószerű félistenek. „Ők a kincsek és a szent határok őrzői, akik megvédik a Szent Tanítást mindenféle meggyalázástól, és csak a felkészülteknek és beavatottaknak engedik meg, hogy megérintsék azt. A kígyók a „bölcsességet” szimbolizálják. Van egy legenda arról, hogy Buddha egyszer két füstöt és tüzet okádó kígyóval találkozott. A Megvilágosodott a felsőbb erők segítségével legyőzte a kígyókat és átalakította őket. Úgy tartják, hogy Buddha elrejtette valódi tanításait, és csak a nagáknak adta át azokat. Nekik kellett megőrizniük, amíg az emberek megérnek arra, hogy megértsék.

Nāgārjuna későbbi életében leírják, hogy a sárkánykirály Nāgārjuja hogyan vitte őt a tó fenekén lévő palotájába, és megmutatott neki hét értékes ékszerdobozt, amelyekben szent tartalmú könyvek voltak. Nāgārjuna 90 napon át olvasta őket, és felismerte a szútrák egységes jelentését. Ezután Nāgārāja átadta neki a megőrzött szent szövegeket.

Rerich képe az emberi szellem apoteózisát és földi fejlődésének csúcspontját jelképezi, amikor a három világ, a fizikai, a Szubtilis és a Tűzvilág egyesül a győztes Nagarjuna tudatában. A fizikai világot a hegyek, sziklák és a tó kézzelfogható világa képviseli. A Szubtilis Világot a vulkán képviseli a földalatti tűz erejének lehetőségével, mint a káosz energiáinak és az asztrális világ alacsonyabb energiáinak felhalmozódása, és végül a Tűzes Világ, amelyet a tűzes kehely képvisel, a szintézis, a három világ egységének és a mindent átfogó Isteni Bölcsességnek a kelyhe.

Nagarjuna a Tűz jógát valósítja meg a festményen - egyesítve a spiritualizált anyagot; a nemesített magasabb érzelmeket és érzéseket; és a Tér tiszta Tűzét. A Három Szféra, a Három Világ, a Három Büszkeség egyetlen erőfeszítésben és összpontosításban egyesült a Nagy Kályha felé, a szív és az elme szintézisének Fókuszában, a Tér mindent átható tiszta Tűze Egyesítő Körének három pontján. A Kozmikus Mágnes Akarata teljesült.

A képen az emberiség sikeres evolúciójának eszménye Földünk bolygóján Nagarjuna hősiességében testesül meg.

A mennyei erők most láthatatlanul szolgálnak velünk (Húsvét), 1934

1934-ben Nyikolaj Konsztantyinovics megfestette az „Orosz húsvét (Reggeli harangok)” című művét, amely a központi keresztény ünnep - Krisztus feltámadása - kifejező képét alkotta meg. Ez a festmény egy korábbi, 1920-ban készült „Orosz húsvét (Keresztállomások)” című művének változata. A vászon a húsvéti körmenet kezdetének idejét ábrázolja, amikor éjfélkor ünnepi versek éneklésére a körmenet ünnepélyes menetet tesz a templom falai körül. A húsvéti istentisztelet közelgő kezdetének bejelentésére megszólalnak a harangok. A menet élén hagyományosan egy nagy keresztet visznek, amelyet számos zászló követ, Krisztus Megváltó, Mihály arkangyal, Szent Miklós csodatevő, Szent György győzedelmes és más, Oroszországban tisztelt szentek képmásaival. Minden hívő egy-egy gyertyát tart a kezében, amelynek lángja az égen égő csillagokhoz hasonlít. Roerich így fejezi ki az ég és a föld, a mikrokozmosz és a makrokozmosz szerves egységének gondolatát. Maga a cselekmény helye vizuálisan a kozmikus térben lebeg. Szinte a festmény középpontjában egy ortodox templom áll, a kapu fölött az Elejza (Érzékeny) Szűzanya freskójával, aki mintha tekintetével kísérné az isteni cselekvést. A gondolat P. A. Florensky gondolata a két különböző tér - a fizikai és a szellemi, a látható és a láthatatlan - élő egyesüléséről...

...Roerich „Húsvét éjszakája” című festményén a templom nyitott kapujából áradó titokzatos fényben fürdő húsvéti körmenetet látjuk; egyetlen arc sem látszik, csak az alázatosan mozgó hívők sziluettjei sejthetők. Nincsenek egyéniségek, nincsenek karakterek vagy figurák. Az ikonográfiai hagyományban a szentek képei nem tartoznak önmagukhoz, kivonják őket az időbeliségből és áthelyezik az örökkévalóságba, egyéni vonásaik minimalizálódnak. Az egyéniséget hibák és torzulások összességének tekintik, ezzel szemben az ikon személyisége az egyetemes jelentés kifejezője. A személyiséggé válás útja az isteni képmáshoz való felemelkedés útja, amely a hibák és torzulások megszüntetésével, vagyis a tökéletlen egyéniség felszámolásával függ össze. A szentek minimálisan individuálisak, de maximálisan hasonlítanak az isteni képmáshoz. Az egész orosz festészetre jellemző a képek kezelése az isteni képnek az egyén fölötti dominanciája összefüggésében. Nyikolaj Roerich tudatosan kiiktatja az egyént, és a festmény fő alakját emberek körmenetévé teszi, akiket egyetlen lelki impulzus, egyetlen vallásos cselekedet egyesít. Míg az olyan festők, mint Repin és Perov a társadalom lelki hanyatlását és társadalmi elemekre bomlását mutatják be, addig Roerich ezzel szemben az embereket egységükben, lelkiségükben és a Magas Ideál iránti közös lelki buzgalmukban ábrázolja. Figyelemre méltó, hogy a művész a festménynek nem az ortodox húsvét, hanem az orosz húsvét alcímet adja, ezzel is kifejezve hazafiságát és a nép lelki erejébe vetett hitét. A művész ily módon a közösség és a mindenhatóság eszméjét követi, nem a világi emberiséget ábrázolja a vásznon a maga társadalmi hierarchiájával és mindennapi gondjaival, hanem a jövő Isten-emberének bizonyos prototípusát, ahol az isteni és az emberi természet egységre talál. A mester festményeinek összehasonlító elemzése találóan fejezi ki ezt a két ellentétet: Repin azt mutatja meg, ami van, míg Roerich azt, aminek lennie kellene. És ebben a látásmódban rejlik e mű egyedisége és szíve...

Onnan 1936

Az „*Innen (1936)*” című festmény „egy tibeti nőt ábrázol, aki egy sziklás folyóparton ül, és *a béke emblémájának három körével* díszített kaftánt visel. *Innen*, a távoli fehér magas szent hegyek mögül, a zúgó folyón átívelő gyaloghídon át, egy gyönyörű nő érkezik, kezét imára kulcsolva, tiszteletteljesen hordozza a Szent Föld üzenetét, ahonnan azért küldték, hogy hirdesse a megváltás és újjászületés eljövendő korszakát bolygónk számára.

...A Himalája magaslatai a Kelet népeinek szent tudatában a Rishik, a nagy spirituális úttörők, a Bölcsék otthona.

„Nem a legendában, hanem a valóságban élnek a Rishik. Jelenlétük megeleveníti a gleccserkoronás sziklát, a jakok smaragdzöld legelőit, a barlangokat és a zúgó patakokat. *Innen* érkeznek a spirituális megidézések, amelyekre az emberiség korokon át emlékezik. Az iskolákban tanítják őket, és mindenféle nyelvre lefordítják, de kristályuk a Himalája szikláin gyűlt össze.”

...Rerich egyik leglélekemelőbb festménye a „*From There*”. Gleccserek és sziklák között, egy tomboló hegyi folyón túl, egy keskeny gyaloghídon áll egy hófehér ruhás nő, királyi, megvilágosodott, kezét áldó gesztusban összefont kézzel. A folyó túlsó partján ül a másik nő, és várja őt..... Honnan jött ez a nő? Az értelem nem érti, a száj hallgat róla, csak *a szív tudja*.

...Shambhala népe néha megjelenik a világban. Találkoznak Shambhala földi társaival. Az emberiség jólétéért értékes ajándékokat, fontos ereklyéket hoznak.....

A Rigden-utasítás (Rigden-Djapo-utasítása), 1933

A *"Rigden utasítása"* című festményen Rigden-Djapo (Shambhala uralkodója) ázsiai formában van ábrázolva a tüzes hegy, maga a Shambhala tornya belsejében. Parancsokat ad a harcosoknak, és néhányan közülük sietnek azokat végrehajtani.

„Az Áldott Rigden-Djapo megjelenik, hogy továbbítsa a parancsot hírnökeinek. Íme, Ladakh fekete sziklájában egy hatalmas Uralkodó jelenik meg. Minden oldalról lovasok sietnek hozzá, hogy mély tisztelettel fogadják a Parancsot, majd elinduljanak az egész világba, hogy a Nagy Bölcsesség hírért vigyék.”

N.K.Rerich, Altaj-Himalája

Rigden Djapo hasonló témájú festménye, de más címmel: *„A vörös lovas”*. N. K. Rerich a mongol kormánynak adományozta, ahová az Altajból való távozása után folytatta útját. Rerichet ott a Shambhala hírnökeként fogadták. A festmény Shambhala Tűz Urát, Rigden-Djapót ábrázolja, vörös köntösben, mint lovas a hegyek háttérében. A kép a mongol festészet hagyományai szerint készült, élénk, tiszta színekkel, félhomály nélkül, akárcsak a *„Rigden-Djapo parancsa”*. A vászon alján Rerich a Nagy Khural találkozóját ábrázolja a Bohuoula hegy lábánál. Amikor Rerich átadta a festményt, azt mondta: „A mongol nép az Új Kor jegyében építi fényes jövőjét. A Felszabadulás Nagy Lovasa végiggaloppozik Mongólia tágas területein, a Nagy Khuralban pedig tanácskozó ülésen állítja össze a nemzet Új Életének megoldását. És a Vörös Csodálatos Lovas hívása hangosan cseng.

... Rigden Djapo, fáradhatatlan, az emberiség jóléte felett örökké őröködő. Szemei sohasem hunynak le. Varázstükrében lát minden földi eseményt. És elméjének hatalmas távoli országokba is behatol. Számára nincs távolság; egy pillanat alatt segítséget tud nyújtani azoknak, akik megérdemlik.

„Nem háborút, nem gyűlöletet, hanem a legjobb teremtet gondolatokat viszik a világba Rigden-Djapo, Shambhala uralkodójának hírnökei. (...) Az evolúció kopogtat az ajtón az Agni jóga csodálatos tudományos sugaraival. Rigden-Djapo hírnökei berohannak, és áldott felfedezései fényt és boldogságot hoznak az egész emberiségnek.”

N. K. Rerich

Santana (Folyó a Himalájában), 1935-1936.

„A szívtől eltekintve védj a tiszta tudatot. A zavaros vízen keresztül nem lehet átlátni. Minden izgalom pontosan ugyanolyan lesz, mind a vízen, mind a tudatban. Meg kell találni a helyes mértéket az érzékelés érzékenysége és az izgatottság között. Földi körülmények között nem könnyű elkerülni az egészségre oly nagyon káros izgatottságot. A Magasabb Világgal való kapcsolat megnyilvánulása olyan érzékenységet és tisztánlátást ad, amelyet nem homályosítanak el a sötét áramlatok.”

A Tanítások Könyvéből - Aum, 51.

Vándorlás Kelet-Ázsiában, N. K. Rerich részletesen tanulmányozta annak történelmét és kultúráját. Indiában és Tibetben közelről megismerkedett az ősi buddhista tanításokkal. Egyikük szolgált neki a „*Santana*” című festmény témájául. A buddhista tanítások szerint a látható világ illuzórikus, és az élet a maga fájdalmaival, gondjaival, tévelygéseivel kezdet és vég nélkül való. Az életnek ezt a végtelen folyamát pedig Santanának nevezik. Keleten úgy tartják, hogy az a bölcs, aki kilép ebből az áramlatból, és kívülről érzékeli azt, csendes szemlélővé, Csendes Megfigyelővé válik.

A „*Santana*” című festményen a Tanító az élet folyójának partján ülve látható, és figyeli a benne zajló mozgást. Az életet úgy megfigyelni, ahogyan az valójában van, csak úgy lehetséges, ha kilépünk a folyó sodrásából, ahogyan a Tanító kilépett. Várja tanítványát, akinek szintén meg kell tanulnia kilépni az árból, azaz az élet minden helyzetében megőrizni egyensúlyát, és tudatát átadni halhatatlan szellemének. „Az egész földi létet a Felsőbb Világ szemszögéből kell megérteni. Lehetséges-e a földi életben csak hasznos cselekedeteket végezni? Természetesen lehetséges. Könnyű úgy elképzelni az egész életet, mint a mások számára való hasznosság korlátlan áradatát. A *Santana* nem gondolkodás nélküli kőgörgetés, Ő olyan, mint egy folyó, amely táplálja a környező mezőket; mint egy medence, amely tisztaságot hoz a tűzhelyre, mint az eső, amely felemeli az aratás gabonáját.”

N. K. Rerich. Levelek a naplóból, Santana

Szent Ferenc, 1932

...A festmény "Szent Ferencet" - Radonyezsi Szergej lelki testvérét - ábrázolja. Ferenc lelkesülten, mintha felfelé tekintgetne, egy sziklás szakadékban, egy fa ágain fészkelő madarakat áldva. Kezében egy fehér galambot tart. A háttérben, a sziklák között egy kolostor terpeszkedik a hajnal fényében. Rerich mély átéléssel ír Ferencről a „*Legyőzhetetlen szeretet*” című esszéjében : „Ki tudna ilyen különböző, sőt egymásnak ellentmondó tanítókat összehozni és lelkileg egyesíteni? Ki tudott ennyi nagy költőt spiritualizálni? Ki tudott ennyi híres alakot ilyen magas gondolatokkal megtölteni?” - kérdezi Rerich: „Mindig ugyanaz, halhatatlan és szellemének lényegében ragyogó Szent Ferenc, a felnőttek számára vonzó és a gyermekek számára érthető. Igazi menedékhely az állatok és a madarak számára. Ő volt az, aki tudta, hogyan kell a farkassal beszélni és jóra fordítani. Az ő kezében a madarak rendíthetetlen biztonságot éreztek.”

A két tulajdonság, ami Rerichet leginkább vonzza Szent Ferencben, a *fáradhatatlan tevékenysége és az ítélkezésmentesség*; Rerich mindenkit arra buzdít, hogy Szent Ferencet utánozza a saját életében. Ezeket a tulajdonságokat Rerich maga is igyekszik a legmagasabb fokon megvalósítani.

...A mindenoldalú tolerancia példaként Rerich a „*Legyőzhetetlen szeretet*” című cikkében Assisi Szent Ferencet idézi fel, igazi szívbeli tisztelettel hangsúlyozva nagyfokú türelmét, emberségét és jóságát minden élőlényel, így az állatokkal szemben is (a legenda szerint még a farkast is engedelmessé és jóvá tette). Legendák őrzik Ferenc barátságáról és madarakkal való beszélgetéseiről szóló történeteket, és ezt a pillanatot örökítette meg Rerich az Assisi Ferencnek szentelt festményén...

Szent Szergij Radonyezsi, 1932

A festményt az orosz föld nagy Megváltójának, Radonyezsi Szent Szergijnek szentelték. Az előtérben Sergius fenséges alakja látható. Felegyenesedve áll a lángokkal megvilágított földön, mintha ő maga óvná Oroszországot a tüzes tűzvészről és óvná a szerencsétlenségtől. A ruhája szalagján lévő három kör szimbóluma azt üzeni, hogy megmenti, védelmezi és vezeti Oroszországot a múltban, a jelenben és a jövőben. Ez a szimbólum az Ő legfelsőbb tudását is jelzi. Köpenyének sötétlila színe szellemének legmagasabb rendű tulajdonságairól beszél - alázat, bátorság, spirituális összpontosítás, egyesülés a Magassággal. Aranyfehér tónusú aurája az alacsonyabb tulajdonságok uralmáról és a magas szellemi Erőről beszél. Szergej kezében egy templomot tart - „Pokrov (Közbenjárás) Nerlán”, amely Oroszország Vlagyimir régiójában található, és amelyet a Legszentebb Szűzanyának szenteltek. Szergejnek életében volt egy látomása az Istenanyáról. A Tüzes Világ látomása, amelyet a szerzetes látott, még a magas spirituális Úttörők között is nagyon ritka, mert csak azok képesek elviselni ezt a Lángot, akikben a Tüzes Test a Földön kialakult. E látomás után Sergius azonnal összeesett, és a mellette lévő szerzetes arccal a földre zuhant.

... Ó Fáklya, Te szórod szét a sötétséget, vetesd el a győzelem útját, ó patkó,

Birkózás a birkózás után a lélek mezején, - ó te, Kulik mezőm....

Sergius atya: Nekem a Te neved a Fény az éjszakában és a lándzsa hegye...

...N.K. Roerich különösen kedvelt témája volt *Radonyezsi Szergej*, az orosz nép nagy szentjének élete, aki nemcsak a szellemi kultúra nagy építője és a kommun alapítója, hanem az orosz csapatok rettenthetetlen lelkesítője is volt a tatár hordák elleni hősiességében. Híres Dmitrij Donszkoj csapatainak megáldása Szergej Radonyezsnyij által a Kulikovo mezőn vívott csata előtt. Ennek a valóban nemes harcosnak fáradhatatlanul tüzes hősiességét, a nép életének felemeléséért tett önfeláldozó erőfeszítéseit, hatalmas lelkű emberségét Roerich is leírta esszéiben...

...Roerich későbbi művei közül jelentős a *"Radonyezsi Szent Szergej"* című festmény (ma a Tretyakov Galéria állományában van): Radonyezsi Szent Szergej egy dombon áll, kezében egy templomot tart, alatta csapatok csoportosulnak. Ez egy felvonulás a jövőbe? Vagy, mint mindig, Sergius a nagy orosz földre és - egyúttal - az egész emberiségre vigyáz?

... A „*Radonyezsi Szent Szergij*” képét gyakran együtt mutatják „*Szent Ferenc*” képével, amelyek között a „*Madonna Oriflamma*” uralkodó képe látható ...

Tibet, 1933

N.K.Rerich számos művet festett "A Kelet " témában, amelyeken a Béke zászlaja szimbólumot használta. A *Tibet, (1933)* című festményt sajátos epigráfiájuknak tekinthetjük. Az égi tűzhelyről leereszkedő hegyek vonalai mintha magasabb fénnel világítanák meg a kolostort - a földi bölcsesség szimbólumát. A vászon jelentéses középpontját a tibeti zászló sugallja, amely egy lovat ábrázol három égő gyűrűvel - a világ kincsét - a Chintamani-t.

... „Rerich »*Tibet erődjei*« című festménysorozata Tibetben készült, a kora középkori tibeti építészet fontos műemlékeit ábrázolva.

...A hetedik századtól kezdve Tibet az északi buddhizmus központjává vált. A tibeti hegyek lejtőin madárfészekként telepedtek meg a különböző buddhista szekták kolostorai. „Szépérzéssel és bátor önfeláldozással is kellett rendelkezni ahhoz, hogy valaki ilyen magaslaton telepedjen le” - írta Rerich.

Csoda (A tanító kinyilatkoztatása), 1923

Minden tanítás, minden filozófia az életre adatott. Nincs olyan Magas Tanítás, amely ne lenne gyakorlatias a szó legmagasabb értelmében. A modern élet számtalan problémáját csak úgy tudjuk megoldani, ha felismerjük a Szépet és a Legfelsőbbet. Csak a Szép Híd elég erős ahhoz, hogy a sötétség partjáról át tudjunk kelni a Fény oldalára. Magatok is tudjátok, milyen mélyreható az a tudás, amely a Szent Tanításokban a Híd szimbólumához kapcsolódik. Ezen a Hídon a Magasságos fog átkelni Dicsőségben!

N. K. Rerich, A Fény Citadellája, „Élő bölcsesség”, 1931.

„Minden ősi Testamentum a legjobb kifejezésekkel beszél ugyanarról a fényes jövőről, amelyet az egész emberiség szolgál, mindegyik a maga módján. *Messiás, Maitreya, Muntazar, Mitolo, Maitri - a szeretetről és az együttérzésről*, és egy egész sereg dicsőséges név, amelyek különbözőképpen fejezik ki az emberiségnek ugyanazt a legszentebb és legőszintébb törekvését.

Ha meg akarod érinteni az emberiség legjobb húrjait, beszélj hozzá a jövőről, arról, ami felé még a legtávolabbi sivatagokban is irányul az emberi gondolkodás. Különleges szívéllyesség és nemesség hatja át ezeket a Világ újjáteremtésére irányuló erőfeszítéseket.

A legsötétebb időkben, a feszültség és a közöny közepette különös bátorítással cseng a Nagy Eljövétel, az Új Korszak hangja, egy olyan idő, amikor az emberiség képes lesz arra, hogy megkülönböztető képességgel és lélekjelenléttel éljen a számára rendelt összes lehetőséggel. Mindenki a maga módján értelmezi ezt a Fényes Korszakot, de egy dologban mind egyformák, nevezetesen abban, hogy mindenki a szív nyelvén értelmezi - ez nem értelmetlen eklektika. Épp ellenkezőleg - minden irányból egy és csakis egy. Mert minden emberi szívben, az egész emberi birodalomban ugyanaz a vágyakozás lakozik a Jó után.

... Ezen a hídon át fog jönni a Messiás. A kabbalisták ismerik ezt az egyesítő szimbólumot. Fehér lovon jön a Hatalmas Lovas, és jobb kezében az üstökös olyan, mint a Fény kardja. Ahogy egy jeles etióp mondja: „Nálunk is van egy ősi legenda. Amikor a Világ Megváltója eljön, egy kőhídon fog áthaladni. Hét ember tud az Ő eljövételéről. És amikor meglátják a Fényt, leborulnak és imádni fogják Őt.”

Talán véletlen egybeesés, hogy a Messiás eljövetele egy hídon keresztül fog történni? Melyik szimbólum áll a legközelebb az egység és az egyesülés gondolatához?”

N.K.Rerich, „Maitreya” tüzes erődje, 1932.

Fehér kő, 1933

Nyikolaj Konsztantyinovics már 1929-ben felvetette egy nemzetközi szerződés gondolatát. 1935-ben az amerikai államok ratifikálták a Rerich-szerződést. Rerich kezdeményezését 1954-ben a hágai konferencián a *"Fegyveres konfliktusok esetén a kulturális javak védelméről szóló kormányközi egyezmény"* elfogadásával fejezték be.

Rerich egy fehér zászlót javasolt egy szimbolikus emblémával - három lila kör egy egyesítő körön belül - mint védőzászlót a kulturális intézmények védelmére a háborús pusztítástól. Ezt a zászlót a Béke zászlajának nevezték el. A rajta lévő szimbólumokat többek között úgy értelmezik, mint Múlt, Jelen és Jövő az Örökkévalóság körén belül, vagy Művészet, Vallás és Tudomány a Kultúra körén belül. Ennek az emblémának a legkorábbi ábrázolásai Mongóliában, a keleti és nyugati kultúrákban találhatók, különösen gyakran a gótikus épületek emblémáin.

Közép-ázsiai expedíciója során Rerich mongol és tibeti falvakban találkozott olyan képekkel, amelyeken a Fehér Ló (mongolul *Erdeni Mori* - Szerencse Lova) a hátán a *Világ Kincsét* - *Chintamani*- hordozza.

A művész 1933-ban festette meg a *"Fehér kő"* című képet - és a Chintamani követ három lángoló körrel ábrázolta egy futó fehér ló hátán.

A mongol és tibeti legendák szerint az ősi időkben egy távoli csillagról a Földre hullott egy csodás kő - Chintamani - a Világ Megváltója, akit azért küldtek, hogy segítsen az embereken. A fehér ló, Erdeni Mori viszi el a hegycsúcsokról az emberek völgyeibe. A néphit szerint, ahol Erdeni Mori megjelent a Világ Kincsét hordozva, ott boldogság és jólét jön.

Nikolai K. így ír róla. Rerics: *"Erdeni Mori már régóta jár, és a Kincse ragyog. Napkeltekor és napnyugtakor néha hirtelen minden elcsendesedik, annak jeléül, hogy egy nagy fehér ló halad el valahol, és viszi a Világ Kincsét."*

Bhagavan, 1932

A nagy indiai aszkétának, Sri Ramakrishnának szentelt „*Bhagavan*” című festményen a spirituális heroizmus és az emberbaráti önfeláldozás témája hangzik el. Ramakrishna saját tapasztalataiból tudta, hogy minden vallás ugyanahhoz a célhoz, a Legfelsőbbel való egyesüléshez vezet, és ezt az Igazságot vitte el az emberekhez.

A Bhagaván, azaz az Áldott nevet India népe adta Rámakrishnának. Rerich a festményen való munka közben eredetileg a „Bhagavan - a szent Sri Ramakrishna” névre gondolt. Bhagavánt úgy ábrázolja, amint egy nehezen járható hegyek között haladó úton sétál. Az út a keleti filozófiában a belső lelki szépséghez való felemelkedés fáradságos zarándoklatát szimbolizálja. Bhagaván feje körül egy aura, a magas lelkeség jele. A hatalmas, ibolyakék színű hegyek és az ég ragyogó színei szigorúan szólnak, mint az „*önmaga feletti győzelem*” diadalmas akkordja.

„A jóság eszméinek, amelyeket Ramakrishna oly nagylelkűen tanított, fel kell ébreszteniük az emberi szívek jó oldalát... Ő a jóság építője, és odaadó követőinek fel kell fedezniük a mélyükben az igazi jóságot. Ez a jóindulat erőteljes. Ez természetesen kreativitásban nyilvánul meg minden jótékony cselekedetben... Ramakrishna üzenete: '*Az emberiség szolgálata*' erőteljes.” (N. K. Roerich. 'Sri Ramakrishna').

A kép figyelemre méltó a hangsúlyozott rövidségével, a formák és színek szinte durvaságával - ez egy olyan világ, amely nélkülözi az emberi örömeket és a földi jólétet. A "*kolduló*" szerzetes bősége, amelyet a spirituális aura ragyogása fejez ki, egészen más jellegű. Az egyik magyarázat szerint ez a „*megvalósítás három birodalma*”. A szellem hősiességét, a szintézist és az éberséget fejezi ki a háromszínű láng. A szellem hősiessége ezüst, a szintézis zöld, az éberség pedig sárga. Ezt a hármasságot a tudatosság gyakorlása révén érjük el az élet különböző körülményei között. Ha a szellem elsajátította az önfeláldozás feltételeit, akkor ez a hármas halmaz kiemelhető.

„Amikor felidézzük a keleti bölcsesség nagy örökségeit, egy gyönyörű példa merül fel előttünk saját korunkból. A megvilágosodás harcosai, az áldott Ramakrishna és a tüzes Vivekananda! Micsoda felejthetetlen példája a Tanítók áldott hierarchiájának! ... Valóban, látjuk a Hierarchia fényes eredményét, amelyet a szellemben felkarolt ...

Magasan voltak a Tanításaik alapjai, és bölcsen alkalmazták őket az Életben. Minden egyes érintésükkel elégették a Sötétség egy részét. És nem volt semmi romlást okozó a Tanításaikban. Ramakrishna és Vivekananda kihívása: „*Ne pusztíts!*”. fényt hoz. Mert az Áldott Hierarchia csak pozitív épülést ismer...”.

Nikolai K. Rerich. A fény ereje, „A sötétség elégetése”.

Hírnök, 1946

A „*Hírnök*” című festményt Helena Petrovna Blavatskynak, egy rendkívüli orosz nőnek ajánlotta, aki kivételes tudományosságával és nagy nemességével tűnt ki. Ő volt a Teozófiai Társulat alapítója és számos alapvető filozófiai mű szerzője.

A festményt a lila tónusok uralják, amelyek a Hírnök Vladyka Shambhala érkezésének pillanatának egyediségét és magas spirituális energiájának jelenlétét ábrázolják. Egy buddhista templomban élő nőt ábrázol, aki hajnalban kinyitja az ajtót, hogy üdvözölje a Hírnököt - a Hírnököt, akire várt. Az Üzenethozó egy ismerős szent gesztussal üdvözli a nőt. A bejárat fölött egy freskó látható, amely a Hét Nagy Tanítót, a Hét Kumarát ábrázolja, a Tanítók Tanítójának egy nagyobb alakjával.

Rerich a különböző években több változatot is készített ebből a festményből, és az egyiket 1925-ben az Adyar-i Teozófiai Társulathoz adományozta.

H. K. Rerich írta: „H. P. Blavatsky, a Teozófiai Társulat nagy alapítója egyik utolsó írásában hangsúlyozta a Művészet fontosságát. Előre látta ennek a hatalmas teremtető erőnek a jövőbeli jelentőségét, amely segíteni fog az Új Világ felépítésében. A művészet a legrövidebb híd a nemzetek között. E nagyszerű személyiség ezen utolsó gondolatára mindig emlékezni kell, és a legfontosabb módja annak, hogy soha ne feledjük el, egy H-nak szentelt Művészeti Múzeum felállítása. P. Blavatskynak Adyarban”.

Az Új India újság 1925-ben a következő jegyzetben írt erről az eseményről: „Rerich professzor Adyarban. A festmény adományozása”:

„Január 18-án, vasárnap reggel Nikolai Rerich professzor az Adyar Múzeumnak ajándékozta 'A hírnök' című festményét, Madame Blavatsky emléke iránti tisztelet jeléül. Dr. D. G. Cousins bemutatta Rerich professzort az ünnepségen összegyűlteknél. Elmondta, hogy Rerich nevét azóta ismerik, amióta a művész felfedte a világ előtt a Szépség fenséges látomását. Prof. Rerich ezután levette a festményről a borítót, és így szólt: „Engedjék meg, hogy bemutassam ebben a Fény Házában a Helena Petrovna Blavatsky-nak szentelt festményt. Legyen ez az embriója a jövőbeli Blavatsky Múzeumnak, amely a mottót fogja elfogadni: „A szépség az Igazság ruhája.”

Himalája, 1933

„Mondom nektek - részesei lehettek Kozmosz evolúciójának. Átvehetitek a korok örökségét. Megnyilváníthatjátok a Végtelen megértését. Javíthatjátok a bolygó sorsát. De engedjétek meg, hogy a tüzek meggyulladjanak! Ne oltsátok ki a szellem szent tűzét! Ne tagadjátok meg a Kezet!

A Világ Anyjának ragyogása mellett lényünk kinyilatkoztatása olyan, mint egy homokszem, de a Kehely* felhalmozódásai olyanok, mint egy *ragyogó hegy*.”

Részlet az Élő etika tanításaiból - Agni Jóga Könyv, 640.

A *Kehely - a szív, a spirituális elérés szimbóluma.

„...A Láma mesél arról a helyről, ahol a nagy Rishik laknak. Mindegyik a maga módján írja le *Shambhalát*. A kincsekről szóló elbeszélés helyes, mert különböző értékek vannak. A világ minden táján élő harcosok legendája nem alaptalan. Sok kapu van és sok visszapillantó tükör is. A Tashi Láma legendája, mely szerint Tashi Láma belépőket ad Shambhalába, maga is csupán szimbolikus. Maga az egységes szimbólumok megjelenése a világ különböző részein mutatja, hogy az igazság mennyire elterjedt. Már az ősi Mexikó is tudott a Szent Hegyről, ahol a Kiválasztott Nép él. Nem csoda, hogy Ázsia minden népe ápolja a *Szent Hegy* emlékét. A hely megközelítőleg helyesen van kirajzolva, de a hívatlanok nem érhetik el.”

Részlet az Élő etika tanításaiból - A transzcendens könyve, 16. rész

Két világ (Az öt kincs hegye), 1933

... Kang-cheng-chong - A Nagy Hó Öt Kincse, Miért nevezték el így ezt a fenséges hegyet? A világ öt kincsét rejtí. Milyen kincsek ezek? Arany, gyémánt, rubin?

Nem. Az Ősi Kelet más kincseket is értékel. Eljön az idő, amikor a világ éhezni fog. Akkor megjelenik Valaki, aki kinyitja a nagy kincseskamrákat, és táplálja az egész emberiséget.”

Természetesen megértitek, hogy Ő nem fizikai, hanem szellemi táplálékkal fogja táplálni az emberiséget.

N.K. Roerich, Ázsia szíve. Shambhala

Sok nemzet észrevette a központok fontosságának összefüggését. A homályos nevek gyakran egy nagyon is valós célnak feleltek meg. Amikor az „*Abram*” szót hallod, a Kehely központja jut eszedbe, ahol a jövőbeli evolúcióra szánt érzéki tudás összpontosul. Amikor a „tűzszárnyak” szavakat halljátok, az a hüvely központja lesz. Az „*öt kincshegy*” a Harang*, a csukló és a lábszár középpontja lesz. Amikor valaki hirtelen gyengeséget érez a térde alatt vagy feszültséget a kezében, az a Harang-központ lesz, amely felemelkedik. Számtalan olyan megfigyelést lehet végezni, amelyek feltárják a szervezet kimeríthetetlen tulajdonságait, amelyeket oly elítélendő módon elhanyagolnak.

Az Élő etika tanításaiból, Az Agni jóga jelei, 596.

* Sahasrara Központ

A hős csillaga, 1936

N. K. Rerich "A mennyek boltozata " című cikkében írta: „Amikor a tibeti fennsíkon fagyoskodtunk, a felhők képek voltak az egyik legjobb vigasz De ugyanakkor már csillagok miriádjai ragyogtak, és ezek a „csillagrúnák” arra emlékeztettek, hogy sem a szomorúság, sem a kétségbeesés nem hiábavaló. Voltak olyan képek, mint a „Csillagrúnák » és a «Hős csillag », sőt a «Világanya csillaga”, az éjszakai égbolt gazdagságának megfelelően szerkesztve. És a legnehezebb napokon a csillagok szépségére vetett egyetlen pillantás is megváltoztatja a hangulatot. A határtalanság még a gondolatokat is felemelővé teszi. Az embereket bizonyossággal két fajtára osztják. Az egyik tud örülni az égi építménynek, míg a másik számára az néma, vagy inkább a szívük elcsendesedik. A gyermekek azonban tudják, hogyan kell örülni a felhőkben, és hogyan kell magasztosítani a képzeletüket. Mert a képzeletünk csak a megfigyelés eredménye. És mindenkinek már egészen kicsi korától fogva van egy mennyei könyve, amely elbeszélhetetlen szépségű”.

Egy indiai kozmogónikus meséből megtudjuk:

Egyszer volt, hol nem volt, élt egyszer egy szörnyű szörnyeteg, amely felfalta az embereket. Egyszer a szörny üldözte a kiszemelt áldozatot. Egy ember, aki megmenekülni akart, beugrott egy tóba. A szörnyeteg utána ugrott. Az úszó önvédelemből a szörny hátára ugrott, és egy kiálló gerincbe kapaszkodott. A szörny nem tudott a hátára fordulni, mert a hasa védtelen volt. Eszeveszett mozgásba kezdett, megvárva, amíg a férfi kimerül.

A férfi azonban azt hitte, hogy kétségbeesett helyzetével az emberiséget menti meg. És ebben a világlátásban megsokszorozódott az ereje, és nem engedett a fáradtságnak.

Közben a szörnyeteg annyira felgyorsította a mozgását, hogy tüzes farkából szikrák szálltak. És a lángok fogságában a szörny a föld fölé kezdett emelkedni. Az ember világi gondolkodása még az ellenséget is felmagasztalta.

Amikor az emberek meglátják az üstököst, hálát adnak a bátraknak, az örökké igazaknak. Az ember gondolatai repülnek, és új erőt adnak a szörnyeteg lovasának.

Fehér, sárga, vörös és fekete emberek menekítik gondolataikat ahhoz, aki régen tüzes lett.

(E.I.Rerich, Kelet apokrifjei, Kozmogóniai mese)

A reggeli csillag, 1932

Már 1923-ban, amikor Szikkimben találta magát, N. K. Rerich elkezdte megalkotni a Himalája-ciklus első műveit. Szikkim látványa a számos hófödte csúcsával mélyen megragadta. Rerich több mint 600 művét szentelte a keleti Himalájának. Ezek a művek a hegycsúcsok szépségének színes naplószerű megörökítésének tekinthetők a különböző napszakokban és évszakokban.

A Himalája természetében, a szokatlan fényviszonyokban a művész új, a festészetben látszólag összeegyeztethetetlen színekombinációkat talál. A rózsaszín, a kék, a sárga és a fehér nagy kiterjedésű területeinek egymás mellé helyezésétől káprázatosan világítanak a hegyvonulatok a képein. A mélylila és a tüzes vörös tónusok kontrasztjai felejthetetlen naplementéket és napfelkeltéket teremtenek. Néha azonban Rerich lemond a szíkontrasztokról, és műveit egyetlen vezető tónusra építi. A „*Reggeli csillag*” című festmény megismételhetetlen, ebben a tekintetben ritka szépségű. A kora reggelt ábrázolja. A természetet, az embereket és egy magasan a hegyekben fekvő kis falut ábrázol ébredés közben. Az emberek öntudata ébredszik, amihez hozzájárul a világ anyacsillagának - a Vénusz bolygónak - szelíd ragyogása, amit a festmény címe is hangsúlyoz.

„Ha a Vénuszról a Földre néznénk - egy távoli, alig fénylő pontra, amely elveszett a világok óceánjában, milyen kicsiny és jelentéktelen lenne minden földlakó világa, csak önmagába zárva! Milyen messze vannak ezek a kozmikus élet határtalan lehetőségeitől! A szellem szabadságát nem a mi kis bolygónkon kell keresni, hanem a világegyetem terében, a Hajnalcsillagon. A Távoli Világok rezgései felbomlasztják a régi világot, a múlt világát, a földi tapasztalatok világát a tudatban. A Világanya Csillaga aurájának rezgései legyőzik a földi gravitáció erejét. A Hatalmas Anya minden felegyenesedett szellemet fényt hozó kisugárzásainak szárnyai alá fogad. Az Ő korszaka megkezdődött, és a tudatosan Hozzá irányított szellem tisztán és nyíltan támogatva lesz. A Világ Uralkodójának Távoli Bolygóján könnyebb megtanulni kozmikusan gondolkodni.”

Részlet Az Agni jóga című könyvből

„1924-ben a Vénusz bolygó szokatlanul közel került a Földhöz. A Világanya fénytestének sugarai megszórták a Földet. Új sugarak hatoltak be a Föld kérgébe, és a sugarak anyaga mélyen behatolt. Emisszióik új elemeket hoztak, amelyekre oly nagy szükség volt az új lendülethez. Így sok új, erőteljes, rejtett kapcsolat jött létre, amelyeknek óriási következményei lesznek. A csillagászati rúnákban régóta feljegyzett idő dátumok teljesülnek. Az egyiptomi hierofánok által feljegyzett észlelések cselekvésbe öltöznek. A Hajnalcsillag, a Világ Anyjának fényes Lakhelye, elsőprő fényével, példátlan közeledésével az emberiség Új Csodálatos Korszakát hirdette.”

A Tanítóval folytatott beszélgetések feljegyzéseiből - E.I.Rerich

Zvenigorod, 1933

„Rerichék jövőbeli terveiket az Altajhoz kapcsolták, remélve, hogy idővel biztosan visszatérnek ide. Elena Ivanovna és Nyikolaj Konsztantyinovics egyértelműen tisztában voltak azzal, hogy a jövő városa az Altajon fog épülni. Tudták a nevét - Zvenigorod, és még azt is tudták, hogy milyen magasan lesz ez a város.

Beszéltek az Új Korszak városának háromszintes elrendezéséről: alatta maga a város, felette az Emberi Teljesítmények Temploma, és felette - a Föld és a szellem találkozóhelye. Az Emberi Teljesítmények Temploma a Mahatmák Templomának is tekinthető, mivel a Mahatmák közvetlenül részt vesznek majd az építésében. Ezt közvetlenül és egyértelműen kijelentették a Rerichsnek adott egyik üzenetben: „A Templomhoz a követ letették”. (V. Szidorov. Az árral szemben, M., „Béke a kultúrán keresztül”).

*"A kő az, amelyik meg van igazva? A titok feltárul. Siessünk, testvérek, e Fényragyogására! A láthatatlan láthatóvá válik. A hallatlan meghallgatásra talál. A Fehér Hegyen áll a **várváros**. A harang megszólal. A kakas kukorékol a kijelölt időben. Vigyük magunkat a városba, és hallgassuk meg a Nagy Könyvet."*

(E.I.Rerich, Kelet kriptogramjai, „Fehér hegy”)

A „Zvenigorod” című festmény az Altajról szól. N.K.Rerich egyik levelében ezt írta: „Az Altaj nemcsak Szibéria gyöngyszeme, hanem Ázsia gyöngyszeme is. Nagy jövő vár erre a csodálatos központra. Az Ujmon és Katanda közötti völgy lesz a nagy központ helye”.

Ha figyelmesen megnézzük a vászon bal felét, akkor a hegyek tenyerét látjuk, kék, faházakkal simított, kék színű, akárcsak az Ujmon-völgyben. A Fehér Hegy (Belucha) legendája szerint: „Negyven hegycsúcs emelkedett ki a hegyből, egészen a tetejéről. Mögöttük ragyog a Fehér Hegy!

A jövő városának építését már régóta megjósolták a legendák, népmesék. Íme az egyik legenda a Fehér-hegyről:

Krisztus parancsa.

Krisztus azt mondta Buddhának: „Nem illik, hogy Mi Magunk építsük a Templomot, hogy Mi Magunk harangozzunk a harangtoronyban. Buddha testvér, gyűjtsd össze azokat az embereket, akik meg tudják gyűjtani a harmadik szemet. Segíts nekik átkelni a sivatagon. Adj nekik annyi, hogy képesek legyenek építeni. Gyűjtsd meg előttük a tiszta csillagot. Adj nekik mértéket a bizalomhoz - hadd épüljön a Templom emberi kezek által, hogy legyen hová belépünk. Megfontoljuk, hová helyezzük az építőket, és milyen mértékű tiszteletet adjunk annak, aki az egész világnak beharangozta értünk a harangot. Ezt Zvenigoródon kell megtenni.”

Krisztus jelei, 1924

Nyikolaj Konsztantyinovics expedíciós naplójában arról számol be, hogy a Himalája lábánál találkoztak Krisztus tartózkodásáról szóló történetekkel. „Később meggyőződünk arról, hogy mennyire elterjedt egész Indiában, Ladakhban és Közép-Ázsiában az a legenda, hogy Krisztus ezeken a helyeken tartózkodott, amikor hosszú ideig távol volt Palesztina vidékétől, ahogyan azt az evangéliumok feljegyezték. Rerich meglepődve tapasztalta, hogy a buddhisták hegyi kolostoraikban olyan magasrendű Krisztus-képet őriznek, amely minden nép számára kedves. „Nem csoda, hogy Krisztus és Buddha tanításai minden népet egy családdá egyesítenek, de az is csoda, hogy a közösség fényes eszméje ilyen világosan kifejeződik..... És a földi közösség oly könnyen és tudományosan egyesül az összes világok nagy közösségévé.”

...Mit jelent - „Az allahabadi csillag”? - Krisztus csillaga. Az Ő útja...

... A Halak az Ő fizikai jegye, de az Orion az Ő hősiességének a jele. A Hajnalcsillag a Nagy Korszak jele, amely az első sugár lesz, amely Krisztus Tanításaiból felvillan. Mert ki mást emel fel a Világ Anyja, ha nem Krisztust, mert Krisztust megalázta a világ. „Add meg nekünk a boltozat boltozatát, amelybe belépünk!”

E. I. Roerich. Az Új Világ küszöbén. Tüzes élmény. április 24. és május 6.

Az allahabadi csillag mutatta az utat. Így látogattuk meg Sarnathot és Gaya-t. Mindenütt a vallások becsméréseivel találkoztunk. Visszafelé, telihold idején történt Krisztus emlékeztető kijelentése. Az éjszakai átkelés során a vezető eltévedt. Egy ideig tartó keresés után megtaláltam Krisztust, aki egy homokos dombon ülve nézte a holdfényes dűnéket. Azt mondtam Neki: „Eltévedtünk, meg kell várnunk a csillagjeleket”. „Rosszul M., mi az út számunkra, amikor az egész Föld vár ránk!”

Fogott egy bambuszbotot, négyzetet rajzolt a lábnyoma köré, és hozzátette: „Bizony mondom neked - emberi lábbal”. Aztán belenyomta a tenyerét a homokba, és azt is négyzetbe zárta. „Valóban emberi kézzel.” A négyzetek között egy oszlop körvonalait rajzolta ki, és félkörívvel zárta körül. És azt mondta: „Ó, hogy az AUM mennyire áthatja az emberi tudatot! Íme, itt egy pillért vázoltam fel, fölötte pedig egy boltívet, és a négy oldalára raktam az alapokat. Amikor emberi lábakkal és emberi kezekkel felépül a Templom, amelyben az általam elhelyezett virágzó virágzó fog virágozni, akkor az építők haladjanak el az Én utamon. Miért várnánk az útra, amikor az előttünk van?” Felállt, és a nádszálával eltörölt mindent, ami körvonalazódott.

„Amikor a Templom neve elhangzik, akkor a tervrajz is megjelenik. Csillagképemre emlékezve a négyzet és a kilenc csillag fog ragyogni a Templom felett. A lábak és a kezek jele az alapkő fölött lesz feljegyezve.”

Így mondta Ő maga az újhold előestéjén. Nagy volt a pusztaság sárgája.

E. I. Roerich. A Kelet apokrifjei. Krisztus életéből

„Gyönyörűen világította meg képekkel N. K. Rerich a „Krisztus jeleit” - azt a történelmileg ismert tényt, hogy Krisztus az indiai Lehben járt és ott nyilatkozott: *„Emberi lábbal és kézzel elérünk*”, és ezeket a jeleket a homokba rajzolta.”

Az eljövendő zászló, 1925

Valami hatalmas dolog közelgő érkezésének, egy új, fényes korszak eljövételének motívuma különösen a Nyizsnyij Novgorodi Múzeum tematikus ciklusának festményein (1925-1926) jut kifejezésre.

„Az eljövendő zászlója” (Rigden Dzsapo éneke) - a Himalája egyik hágóján, a kora reggeli órákban egy tibeti thangka (ikon) lóg egy sziklán. Az imádkozó zarándokok meghajolnak a Nagy Tanító képe előtt. Alakjukból sugárzik a jámborság, talán valaki a mantrát ismételgeti: „Om mani padme hum”. Az emberek hosszú, fáradságos út után megpihennek, és ezeket az órákat elmélkedéssel, a Fény korszakáról szóló spirituális beszélgetésekkel töltik. És gondolataik mintha felderítenék a havat, a sziklákat, magát a teret.

N. K. Rerich írja naplójában: „Négy havas hágón áthaladva, már a kietlen fennsíkon, újra megláttuk a jövő képét. Egy magas, éles sziklával körülvett völgyben három karaván gyűlt össze és állt meg éjszakára. Napnyugtakor egy szokatlan csoportra lettem figyelmes. Egy magas sziklára egy élénk színű tibeti képet helyeztek, és egy csoport ember szorosan előtte ült, mély tiszteletteljes csendben. Egy láma vörös köntösben és sárga kalapban, botjával a kezében, rámutatott valamire a képen a bábáskodóknak, és ritmikusán mondta az értelmezését. Ahogy közeledtünk, megláttuk az ismerős Shambhala thangkát. A láma a Shambhala uralkodójának számtalan ékszeréről énekelt, az Ő csodálatos gyűrűjéről, amely nagy hatalommal rendelkezik. Ezután a Rigden-Japo csatára utalva a láma arról beszélt, hogy kegyelem nélkül minden gonosz lény elpusztul az igaz Uralkodó hatalma előtt...”.

...Az *„Az eljövendő fogadalma”* című festmény a következőképpen készült. Egy hegyekkel körülvett sivatag szélén, egy kő mellé telepedett tibetiek egy csoportja egy tibeti tankával. Az embereket elbűvölte a láma elbeszélése a Szent Földről és annak Uralkodójáról. A sivatag csengő csendje fokozta a történetek szent jelentőségét. A szúrós kék hegyek és a fehér felhőkkel borított ég feszült színregiszterét a homok aranyszínű borostyánja „kioltotta”, hogy aztán a tanka képi struktúrájában - a vászon ideológiai és szemantikai központjában - teljes erővel újra életre keljen.

N.K. Rerich - Shambhala/ N.K. Rerich - Ázsia szíve

Béke zászlaja, 1931

N.K.Rerich „A béke zászlaja” című esszéjéből.

Arra kértek bennünket, hogy gyűjtsük össze, hol található a *Béke zászlajának* emblémái. Kiderült, hogy a Szentháromság jelképe az egész világon elterjedt. Ma már különbözőképpen értelmezik. Egyesek szerint a múltat, a jelent és a jövőt az Örökkévalóság gyűrűje egyesíti. Mások számára közelebbi magyarázat, hogy a vallás, a tudás és a művészet a Kultúra gyűrűjében. A sok hasonló ókori ábrázolás között valószínűleg mindenféle magyarázat létezett, de az értelmezések e sokféleségével együtt az embléma mint olyan, az egész világon meghonosodott.

A Chintamani, India legrégebbi eszméje a világ szerencséséről tartalmazza ezt az emblémát. A kínai Mennyei Templomban ugyanez az ábrázolás található. A tibeti *„Három ékszer”* ugyanerről szól. A híres Memling-festményen ugyanez az embléma jól látható Krisztus mellkasán. A strasbourgi Madonna festményén is megtalálható. Ugyanez az embléma szerepel a keresztes lovagok pajzsán és a templomos lovagok címerén is. A gurdák, a híres kaukázusi pengék ugyanezt az emblémát viselik. Nem ismerjük-e fel a filozófiai szimbólumokon is? Ott van Geser kán és Rigden-Jap ábrázolásain. Tamerlán Tamga tamgáján is ott van. A pápai címereken is szerepelt. Az ókori spanyol festményeken és Tiziano egyik festményén is szerepel. Egy ősi barai Szent Miklós ikonon is szerepel. Ugyanez a címer szerepel a tiszteletreméltó Sergius (Radonyezski) ősi képén is. Ugyanez van a Szentháromságot ábrázoló festményeken is. Ugyanez található Szamarkand címerén is. Ez az embléma Etiópiában és kopt régiségeken is megtalálható. Hasonlóképpen Mongóliában sziklákon. Tibeti gyűrűkön is megtalálható. A himalájai hágókon a szerencse lova ugyanezt a lángokban izzó emblémát viseli. Ugyanez található a mellszíjakon Lahulban, Ladakhban és a Himalája összes fennsíkján. A buddhista zászlókon is szerepel. Ha mélyen a neolitikumba megyünk, ugyanezt az emblémát találjuk a kerámiadíszeken.

Ezért választották az Egyesülés zászlajának egy olyan emblémát, amely sok évszázadot - pontosabban évezredek - túlélte. És mindenhol ezt az emblémát nem csak díszítésként használták, hanem különleges jelentéssel bírt. Ha összegyűjtjük ugyanennek a szimbólumnak az összes lenyomatát, akkor **talán ez a legelterjedtebb és legrégebbi jel az emberi szimbólumok között**. Senki sem állíthatja, hogy ez az embléma csak egy hithez tartozik, vagy csak egy néphagyományon alapul. Sokszor éppen az emberi tudat fejlődésébe való betekintés a legkülönfélébb megnyilvánulásaiban különösen értékes.

Ahol minden emberi kincset őrizni kell - ott kell lennie egy olyan képnek, amely megnyitja minden emberi szív titkait. A Béke zászlaja szimbólumának elterjedtsége olyan nagy és váratlan, hogy az emberek valójában azt kérdezik, vajon ez az embléma hiteles-e, vagy pedig későbbi időkben találták ki. Amikor megmutattuk ennek az emblémának az elterjedtségét a legkorábbi időktől kezdve, a legőszintébb csodálkozással talákoztunk. Az emberiség ma elborzadva fordul a primitív gondolkodás felé, és feltételezi, hogy örökségét földalatti rejtékhelyeken, barlangokban menti. De a Békefogadalom éppen az elvekről beszél. Megerősíti, hogy az emberiségnek egyet kell értenie az emberi génusz

vívmányainak mindenoldalúságában és minden emberre kiterjedő voltában. A fogadalom kimondja: „**Noli me tangere**” - Ne nyúlj hozzá - **Ne gyalázd meg pusztító érintéssel a világ kincseit!**

Zarathustra, 1931

A „Zarathusztra” című festményt a nagy úttörőnek szentelték, aki körülbelül hatezer évvel ezelőtt élt Perzsiában, a mai Irán területén. Ő volt a nagy törvényhozó és a parszizmusnak, mazdaizmusnak, tűzimádatnak vagy zoroasztrizmusnak nevezett vallási tanítás megalapítója. Tanításai három erényen alapultak: a *jó gondolkodáson, a jó szavakon és a jó cselekedeteken*. Zarathusztra nagyra becsülte a Nőt, és testamentumában csodálatos jelek találhatók a kozmikus szeretet nagyságára. A tüzet az élet alapjaként tisztelte.

Zarathusztra csak a Tűz imádatát ismerte el az isteni igazságosság kifejeződéseként (mint a kereszténységben: Isten a Tüzet emészti). A lánggal a kezében tartott kupa a felhalmozott tudás fogalmának szimbóluma. Zarathusztrát a hegyen ábrázolják a tüzes serleggel a kezében, amint találkozik a hajnallal - a Nappal. A Nap valójában a legfőbb istenség volt, és gyakorlatilag a világ összes ősi vallása imádta.

Zarathusztra hozta el a világnak a „Zend-Avesta” tanításait, amely számos szent szövegből áll, amelyek többsége megsemmisült.

Egy legenda szerint Zarathusztra az Igazság keresése közben egy távoli hegyre ment, és ott egy hatalmas láng ereszkedett rá az égből, de a Tanító sértetlenül megmenekült. A hegyen megkapta az isteni megvilágosodást. A kehely, amelyet a kezében tart, a hősiességek és az önfeláldozás kelyhe. Zarathusztra kezét a Kehely felé nyújtja, ahol a Kő Kincse a Szellem örök Tüzétől lángol.

N.K.Rerich írta: „Zarathusztra kultuszaiban a Láng Kelyhét ábrázolják. Ugyanez az égő Tál van rányomva a Salamon korabeli és korábbi ősi héber ezüst sékelekre. A hindu ásatásokon ugyanezt az erőteljesen stilizált ábrázolást látjuk. Radonyezsi Szergej, aki Oroszország megvilágosodását kereste, tüzes Chasával szolgálta ki a szolgálatokat. A tibeti ábrázolásokon a bódhiszattvák tűznyelvekkel kivirágzott Chasát tartanak a kezükben. Megemlékezünk a druidák Élet Kelyhéről. A Grál Kelyhe égett. Nem képzeletben, hanem tettekben fonódnak össze minden korszak hatalmas Tanításai. Ez a tiszta Tűz nyelve.”

N. K. Rerich, Altaj-Himalája

Galambok könyve, 1922

„És a galamb könyve leesett az égből. És egy kincs szállt le a magasból. És nem azonnal találtak egy bölcset, aki elolvasta azt a könyvet. És különböző nemzetek emlékeznek meg az ezekről hozott hírekről...” (N. K. Rerich.)

A „*Galambok könyve*” című kép az azonos című orosz népi spirituális verset illusztrálja. A Galambok könyve a világ eredetéről szól. A legenda jelentése filozófiai, a keresztény mitológia későbbi változataival. Megtartja a legmélyebb idők visszhangját, visszanyúlva egy olyan forráshoz, amely közös az indiai Védákban és az orosz folklórban is. Nem véletlenül nevezik a népmesemondók által megénekelt értékes könyvet „holubia”-nak, azaz „mély»*-nek, ami egyaránt jelent «ősi” és „bölc” szót.

*jegyezzük meg az orosz kifejezések hasonlóságát: „голубиная” - galamb, és „глубная” - mély.

A legenda szerint a Szent Könyv egy viharfelhőből hullott a földre. *Nem volt „se kicsi, se nagy”*: a könyv magassága negyven öl, szélessége kétezer öl volt”. Keresztények százai, a királyoktól és fejedelmektől az egyszerű emberekig, eljöttek, hogy megnézzék a könyvet, de senki sem merte megérinteni. Csak a legbölcsebb király, Dávid Jevszijevics közelítette meg. Az kinyílt és kinyilatkoztatta neki Isten Igéjét. Ekkor Volodimir Volodimirovics herceg odament a könyvhöz, és megkérte Dávid cárt, hogy olvassa el és magyarázza el neki Isten tetteit, hogy megértse, hogyan teremtette Isten a földet, a dicsőséges Napot, a Holdat, a csillagokat és más dolgokat.

Krishna, 1929

„Ebben az ezüstvölgyben* a Nagy Pásztor minden élőlényt életre hív fuvolájának ezüstös hangjaival. Öröme hív. És az alma-, körte-, cseresznye- és szilvafák válaszolnak örömteli virágaikkal. A fűzfák bolyhos virágaikat bontogatják, a sárgabarack lágy bíborban mutatkozik, a diófák sárga gazdagságukban bontakoznak ki, és a cédrusok nedve gyógyító nektárként úszik. A rózsaszín virágokkal borított almafák alatt a halhatatlan Krisna ezüstoffvoláján az újjászületés isteni dalait játssza.”

N. K. Rerich. Shambhala a sugárzó, „Kulu istenei”, 1930.

* Kulu völgye - egy völgy Lahul és Tibet határán, ahol Rerichék letelepedtek egy ötéves transzhimalájai expedíció befejezése után, és megszervezték az *Urusvati Himáljai Kutatóintézetet*.

Krisna tanításainak egyik fő tétele volt: *„Az ember tanultsága tele van hiúsággal; minden jótette csalóka, hacsak nem Isten nevében végzi azokat”*. A régi legendák szerint Kṛṣṇa hat jó erénnyel rendelkezik: minden szépség, minden gazdagság, minden hírnév, minden hatalom, minden tudás és minden lemondás.

...Minden mulandó dolog elmúlik, de Te örökké megmaradsz,

A halál lehunyja a földi szemhéjakat, de a látó szellem nem hal meg,

És az örökkévaló átmegy az örökkévalóságba...

Lótusz, 1933

„...Íme, a benáreszi Gangeszben egy szádhu ül a vízen, szent helyzetben. Keresztbe tett lábait vízpatakok borítják. Az emberek a partra szaladnak, és megcsodálják a szent embert...”.

N. K. Rerich. A tüzes fellekvár. Rishi.

Uruszvati ismeri a „*tűzlótuszt*”. Ősi kéziratokban megtalálható az ember virágzó kerthez való hasonlítása; ennek az összehasonlításnak tudományos alapja van. Valóban, amikor az ember központjai fényt sugároznak, akkor különböző, pompás virágokhoz hasonlítanak. Egyetlen szív képviselhet egy egész virágágyást, vagy sok központ ragyoghat a legkülönbözőbb színekben. De nem szabad azt gondolnunk, hogy az ilyen magasztos kisugárzások gyakran fordulnának elő... Egyes szívközpontok csak akkor lángolnak fel, ha a Felsőbb Világgal állnak kapcsolatban; az ilyen központokat a *Felsőbb Világba* *zarándoklónak* nevezik ... Csak nagy eksztázisban lehet észrevenni az összes központ harmonikus izzását, de az ilyen feszültség nem lehet gyakori, különben a test elég.

A Gondolkodó azt mondta: „*Ápold az embert, mint egy isteni kertet.*”

Az élő etika tanításai, Transzcendentális, 811.

Mohamed (Mohamed próféta), 1932

Mohamed vagy Mohamed (kb. 570 - 632) - az iszlámban prófétaként tisztelik. Miután megkapta Allah kinyilatkoztatását - a *Koránt* -, az új hit hirdetője és a muszlimok első közösségének vezetője lett. A festmény cselekménye Mohamed figyelemre méltó látomásának szól. Ez a Mekka melletti elhagyatott Hira-hegyen történt. Itt Mohamed egyedül böjtölt egy barlangban, éjszaka pedig imádkozásnak hódolt. Itt jelent meg neki egy égi lény, Dzsibril (Gábrriel) angyal. Erre az eseményre utal a festmény teljes címe is, amely a szerző tájékoztatása szerint a következő: „*Mohamed a Hira-hegyen Gábrriel arkangyal útmutatását kapja*”.

„*Altaj - Himalája*” című útinaplójában, amelyben a szerző a festménye keletkezéséről elmélkedik, Rerich At-Tabari „*A próféták és királyok története*» című könyvéből idézi a Mohamed elhívásáról szóló szavakat: «Az első dolog, amivel Isten küldöttének kinyilatkoztatása kezdődött, az igazság sugallatai voltak, amelyek úgy jöttek, mint a reggeli fény. Ezután Mohamed visszavonult a magányba, és a Hira-hegy egyik barlangjában tartózkodott. És íme, az igazság előíze érkezett hozzá. És azt mondta neki: „*Mohamed, te vagy az Isten küldötte.*”

„Letérdeltem - mondja Isten küldötte -, letérdeltem és vártam. Aztán lassan kijöttem a barlangból. A szívem reszketett. Odamentem Khadijához - és azt mondtam: „Fátyolozz el, fátyolozz el!” És a félelem elszállt rajtam. És Ő ismét megjelent nekem, és azt mondta: „*Mohamed, én Gábrriel vagyok, és te vagy Isten küldötte*”.

- Khadija bint Huwaja ibn Aszad ibn 'Abdul'uzza ibn Kilab al-Kurazija al-Aszadijja volt Mohamed próféta első és haláláig egyetlen felesége. A többi feleséget Mohamed az ő halála után vette el.

A ' *Fátyolozz el engem* ' felkiáltás okkultan hiteles jelleget kölcsönöz az üzenetnek” - kommentálja Rerich.

Figyelembe véve a próféta arcának eltakarására vonatkozó hagyományt, Rerich a festményen nem profilból, hanem hátulról ábrázolta a prófétát. A káprázatos tüzes angyal ujja az egyetlen Isten létezésére utal. A határtalan hegyi panoráma az égi jel sorsszerűségét hangsúlyozza.

A Koránban ez olvasható: „Allah az ég és a föld fénye. Az Ő fénye olyan, mint egy fülke; benne egy lámpás; a lámpás üvegezett; az üveg szó szerint egy gyöngycsillag. Egy áldott fa, az olajfa világítja meg, se nem keleti, se nem nyugati. Az olajfa olaja kész meggyulladni, bár a tűz nem érinti. Fény a világban! Vajon Allah azt vezeti a fényéhez, akit akar, még Allah is példázatokot hoz az embereknek. Allah minden dolognak tudója!” (24:35 szúra).

Madonna Oriflamma, 1932

A "Madonna Oriflamma" című festmény, vagy ahogy a művész maga nevezte: „A tűzpiros úrnő”, amelyet kifejezetten a Békeszövetségnek szentelt. A Paktum, ismertebb nevén a Rerich-paktum eszméi Nyikolaj Konsztantyinovics művészetében is tükröződtek. A „Béke zászlaja” szimbóluma számos, az 1930-as években készült festményén látható. A festmény a Madonnát ábrázolja, kezében a Béke zászlajának kibontott kendőjével.

Az „Oriflamme” bizonyos mértékig Rerich válasza volt a női egyenjogúsági mozgalomra is. Ez a probléma sok országban a mai napig fennáll, de századunk első évtizedeiben nagyon hangsúlyos volt, és Nyikolaj Konsztantyinovics támogatta a nők jogaikért folytatott küzdelmét. Számos női szervezet viszont aktívan támogatta és támogatta a művész kulturális törekvéseit, különösen a Paktumot és a „Békefogadalmat”. A művész 1931-ben a "Nők Egyesülési Társaságához" intézett beszédében azt írta: *"Nők, ti vagytok azok, akik szövitek és kibontjátok a béke zászlaját. Ti vagytok azok, akik bátran öröködnék az élet jobbításáért. Ti vagytok azok, akik minden tűzhelyen meggyújtjátok a szépség, az alkotás és a lelkiség tűzét. Ti fogjátok elmondani a gyermekeknek a szépség első szavait... Ti mondjátok ki a Kultúra szent szavát."*

„...A kozmikus kataklizmák, az emberi megosztottság és degeneráció, a lét minden magasabb rendű elvének elfelejtése, amely az igazi életet adja és a világ fejlődéséhez vezet, nehéz napjaiban fel kell emelni a hangot, amely a szellem feltámasztására, a hősiesség tűzének az élet minden tevékenységébe való beoltására szólít fel. Természetesen ennek a hangnak **annak a nőnek** a hangjának kell szólnia, aki a végsőig kiitta a megpróbáltatások és megaláztatások poharát, és aki nagy türelemmel megkeményedett.

A mai nő - mint a Világ Anyja - mondja ezt: „*Legyen világosság!*” Mi lesz ez a Fény, és miben áll majd a tüzes hősiesség? - A Lélek zászlajának felemelésében, amelyre fel lesz írva: **Szeretet, Tudás és Szépség.**

Igen, csak egy anya női szíve gyűjtheti e zászló alá az egész világ gyermekeit - nem, faj, nemzetiség vagy vallás megkülönböztetése nélkül. A nő - anya és feleség, aki tanúja a férfi génusz fejlődésének, fel tudja becsülni az elme és a tudás művelésének egész mérhetetlen fontosságát. A nő - a Szépség ihletője - ismeri a Szépség minden erejét és minden egyesítő erejét. Kezdjük hát el azonnal vinni az Új Korszak - a Világ Anyjának korszaka - Nagy Zászlaját...

Tegyük az egyesülés alapjába az igaz tudásért való erőfeszítést, amely nem ismer emberi határokat. Azt fogják kérdezni tőletek: „De hogyan lehet az igaz tudást elérni?”. Válaszolj: „*Ez a tudás a szellemedben, a szívedben rejlik; légy képes felébreszteni azt*”.

A kulcs hozzá a Szépségre való törekvés. Ez a tudás a Közjóért való minden törekvésben rejlik. Ez a tudás el van szórva az összes Nagy Tanításban, amelyet a világnak adtak. Ez a tudás el van szórva a Kozmosz minden megnyilvánulásában, és csak azáltal, hogy az emberek nem tanulták meg a kozmikus jelenségek megfigyelését, elvesztették a kulcsot a Lét számos titkához, ami megértést adhatott volna nekik minden bekövetkező csapás okairól. Ezért, összegyűjtve a szellem harcok asszonyait, irányítsátok őket, hogy vigyék tovább ezt a tudást...”. E.I. Rerichova, M.N. Germanovának írt leveléből.

Maitréja Győztes, 1927

...Áldott Maitréja - a Messiást mindig koronával ábrázolják. A hatalmas Podobában.

...Drasban láttuk Maitreya első jelét. De az ősi Maulbekben is van egy hatalmas ábrázolása az Eljövendőnek, aki királyi módon áll az út szélén. Minden utazónak el kell haladnia e szikla mellett. Két kezét az ég felé emeli, mint egy hívást a távoli világok felé. Két kezét leeresztve áldásként a földre. Tudják, hogy Maitreya jön. Nem ez az a hatalmas kép, amelyről a kínai buddhista zárándok, Fa Xian írt a naplóiban? Úgy tűnik, hogy igen!...!

N.K.Rerich, Altaj-Himalája

...A festményen N. K. Rerich *"Maitréja győztes"* (1927) című festményén egy függőleges sziklafelületre van vésve egy nagyméretű kép a jövő álló Buddhájáról, aki képes lesz megállítani az éhséget, a betegséget, a halált, és megnyitja a bejáratot a mindent-embert szerető új társadalomba. Érdekes módon Maitréja tanítása közel áll a keresztény tanításhoz, amely Jézus második eljövételéről szól, aki az utolsó napokban érkezik a földre.....

„**Krisztus** - a múlt, **Morya** - a jelen és **Maitreya** - a jövő. Így egyesülnek az Ő időbeli megnyilvánulásai a Nagy Szív egységes fogalmában. Aki ezt befogadni tudja, az a Fény fonalát a múltból a jelenen át a jövőbe feszíti anélkül, hogy elszakadna. A Nagy Egyéniség sokféle formában nyilvánult meg a világban, és különböző aspektusokban és formákban nyomta rá Fényét az emberek tudatára. Lényege azonban Egy maradt, és célja ugyanaz maradt: az emberiséget a szellem következő szintjére emelni. Az évszázadok során ennek számos bizonyítéka maradt fenn különböző Tanítások formájában, amelyek mindegyikét Nagynak nevezték. Mint egy gyémánt csiszolata, úgy ragyogtak az egységes Kozmikus Igazság fényességében, amely elérhető volt a korabeli emberek megértése számára. Ha mindezeket a Nagy Tanításokat összegyűjtjük, akkor a Fény Egységes Tanításának gyöngyszála jönne létre, amelynek minden egyes gyöngyszeme a maga különleges, megismételhetetlen szépségével és egyediségével ámulatba ejtene. Semmi sem ismétlődik, és a fonál az Egyetlen Kozmikus Tudás teljességét tárja fel. A gyöngyök egymástól különállóak, de a fonál, amelyre felfűzve vannak, egy. Így a jövő a múlt folytatása az élet töretlen áramlásában. Az eljövendő Uralkodó Maitreya a múlt korszakokban, más ruhába öltözve, lerakta a Fény jövőbeli Királyságának alapjait, amely a Földre érkezik, amikor eljön az Ő ideje. ... Közel van már, mert az űrben a csillagok sugarakkal égnek, tanúságot téve az eljövendő Korszakról. Tüzes lesz. Tűz fog leszállni a Mennyből a Földre, és Prométheusz megszabadul kötelékeiből. Az emberben lévő tűz meg van láncolva, de felemelkedik, hogy szabadon megnyilvánuljon, amikor győzedelmeskedik az anyag felett ... Eljön a nagy idő. És ti lesztek a tanúi. Elkerülhetetlen, mint a nap mozgása az égen. Maitreya új korszaka hirtelen jön el. A fény előttünk van.”

Az Agni jóga élei, 1957, 330. (július 28.)

A Szent (A hegy ékköve), 1933

N. Rerich "A szent" című festményét a Nagy Tanítók önfeláldozó szolgálatának szenteli. Egy barlangban, mélyen a föld alatt a Testvériség minden éjjel összegyűlik, és Fénnyel telíti a Föld terét. A festményen az előjáró kezében lángoló kelyhet látunk, és egy homályosan megjelölt tárgyat - ez az Orion köve.....

A Fehér Testvériség múzeumában egyedülálló kiállítási tárgyak gyűjteménye található, amelyek bolygónk kozmikus fejlődésének történetét mesélik el. Ott, a Szentföld tornyainak szilárd falai mögött található a Kő, a Föld egyik legtitokzatosabb jelensége.

"A Kő egy párnán nyugszik, amely egy márvány alapon nyugszik ... Ott, ritmusban, csendben telítjük a teret. A boltozat mélyen fekszik, és sokan nem is sejtik, hogy alvás közben a Nagy Testvériség éjszakai virrasztásra leereszkedik a galériákon keresztül."

... Az éjszakai virrasztás nagyon fontos energetikai tevékenység, amely összehangolja a bolygó ritmusát a Kozmikus Mágnessel. Maga a Kő energetikai ritmusa a Kozmikus Mágnes vagy Univerzumunk Szíve ritmusa, amely az Orion csillagkép terében található."

E. I. Rerich, Az új világ küszöbén.

Ezt az éjszakai ébredést írta le Nikolai Rerich részletesen és kiemelten ezen a képen:

"Egy mélyen a föld alá rejtett barlang, hatalmas hegyi kristályok, titokzatos arany fény, amely hosszú, fénylő köntösbe öltözött alakokat fürdet. Egy lángoló kehely az előjáró kezében, és egy márvány talapzaton egy halványan jelzett tárgy. Az „Éjszakai virrasztás” egy nagyon fontos energetikai folyamat, amely a bolygó ritmusát összhangba hozza a Kozmikus Mágnessel (Kozmikus Szív)."

„Egyszer volt, hol nem volt, egy távoli csillagról egy csodálatos Kő hullott le. Azon a helyen, ahol megjelent, létrejött Shambhala, a Fény Citadellája. És mind a mai napig ezt a Követ itt őrzik, Šambala Rigden-Japo uralkodójának tornyában, egy különleges helyiségben. Ez a Távoli Világok Hírnöke egy bizonyos anyagot tartalmaz, amely segít megőrizni a Távoli Világok rezgéseit. Ez a Testvériség jelentős Teraphimja - ez a kő olyan sugarakat bocsát ki, amelyek áthatolnak minden óceánon és hegységen az emberek javára.

E szent csoda egy részecskéje járja a világot. Hírnöki utat tesz meg a Föld felett, és nagy világeseményeket jelent be. A kő egy részecskéje, amelyet a „Világ Kincsének” neveznek, a kiválasztott emberek kezében jelenik meg, és a Testvériséggel való összeköttetésként szolgál, mágneses kapcsolatot tart fenn a Mesterkövel. A Világ Kincsét általában egészen váratlanul hozzák ismeretlen emberek. Ugyanilyen váratlanul a Kő a maga idejében eltávozik, hogy a megfelelő időben egy egészen más földön bukkanjon fel újra.

Ennek az ajándéknak a küldése ősidők óta annak az országnak a közelgő időpontját hirdeti, ahol a Kő megjelenik, és amely országnak a végzetszerű egyesülését és hatalmát hirdeti. A legenda szerint a kincs egy különleges, teljesítendő testamentumot is hoz magával”.

Kelet kozmikus legendái. Az Orion ajándéka. A világ kincsének legendája.

A szellem fellegvára, 1932

A festmény a „Szellem házának” halmozott képét ábrázolja, mint egy masszív, elpusztíthatatlan gránitsziklát, mint egy jéghegy, amelynek alapja mélyen a víz alatt van, ahol a korábbi szellemi felhalmozódások teljes bejárt útja rejtőzik. A Szellem sziklája! Csak ez képes ellenállni az anyagi világ viharainak.

A Szellem az ember nyitott szíve. A képen is látjuk a szikla ábrázolt részét, amely a szív körvonalaira hasonlít. A kép alsó részén három alakot láthatunk, akik már elszakadtak a földtől, felemelkedtek a hegyek magasába, és figyelmüket az igazi értékek felé fordították - a Lélek Citadellája felé. A mindennapi élet fizikai körülményei között folytatott szellemi küzdelemben meglátták életük Célját, és elindultak felé.

... „A külső megnyilvánulások viharos, heves áradata közepette, amelyek a tudat körül csaponganak és meg akarják ragadni azt, megerősítem a szellem szikláját. Erre a sarokkőre épül a szellem háza, és az örökkévalóság elemei gyűlnek össze, a halhatatlan triász szerkezetének részét képezve. Összegyűjtésük azáltal, hogy az időbeli jelenségek viharos áradatából az állandóság elemeiként kiemeljük őket, a legfelsőbb bölcsesség jele és az élet egyetlen megoldása lesz.

A Fény gyöngyei örökre összegyűjthetők a kehely edényében, és így megerősíthetik a szellem halhatatlanságát az anyagi világ körülményei között. Az élet örök alapkövét az embernek önmagában, kezével és szabad akaratával kell megerősítenie...

...A szellem házát az elmével építik. Az elme mindig az ember rendelkezésére áll. Ebből következik, hogy az építkezés folyamata bármikor és bármilyen körülmények között végbemehet, amennyiben az elme kellően céltudatos és összpontosított. És amikor ennek a szükségszerűségnek a felismerése szilárdan beivódik a tudatba, és annak szerves részévé válik, akkor elmondható, hogy az alapokat lerakták, és azok ki fogják állni azokat az időket, amikor a viharok fújnak és a hullámok felemelkednek.

Csak a cselekvésben szilárdul meg az eszme, és kristályosodik ki a Chashban tüzes halmazok formájában. Így a tettekre váltott gondolat megsokszorozza a Kő Kincsét (a Szellem Házát)”...

Az Agni jóga élei 1960, 349 és 350.